

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 10/25

Люксембург, 4 февруари 2025 г.

Решение на Съда по дело C-158/23 | [Keren]¹

Международна закрила: правото на Съюза допуска при определени условия лицата, на които е предоставена международна закрила, да трябва да положат успешно изпит за проверка на интегрирането в обществото

Все пак неуспешното полагане на такъв изпит не може да се санкционира систематично

Нидерландското законодателство предвижда, по-специално за лицата, на които е предоставена международна закрила, задължение да положат успешно в определен срок изпит за проверка на интегрирането в обществото. В случай на неуспех може да бъде наложена глоба. Съдът подчертава значението на придобиването на познания, по-специално езикови, за интегрирането на тези лица и констатира, че държавите членки имат възможността при определени условия да направят задължителни участието в програми за интегриране в обществото и успешното полагане на свързаните с това изпити. Трябва обаче да се вземат предвид много разнообразните лични обстоятелства, в които се намират лицата, на които е предоставена международна закрила. Глоба може да се налага само в изключителни случаи, като тези, в които се разкрива доказана и трайна липса на воля за интегриране. Освен това обстоятелството, че на лицето, на което е предоставена международна закрила, по принцип се възлагат всички разходи за курсовете и изпитите по програмата за интегриране, представлява неразумна тежест.

Еритреец пристига в Нидерландия на 17-годишна възраст и е признат за лице, на което е предоставена международна закрила. Когато навършва 18-годишна възраст, нидерландските власти го уведомяват за задължението му да премине обучение за интегриране в обществото по силата на нидерландския закон. Така по принцип за три години той трябва да положи успешно всички части на изпита за проверка на интегрирането в обществото. Този срок е удължен общо с една година, тъй като той е пребивавал трайно в приемен център за търсещи убежище лица и е преминал обучение. Младият еритреец обаче не се явява на някои курсове и изпити и не преминава успешно тези, на които се явява.

Органите му налагат глоба в размер на 500 евро и изискват пълното погасяване на заема в размер на 10 000 евро, който му е бил отпуснат от администрацията, за да може да финансира разходите по програмата за интегриране в обществото, с мотива че не е изпълнил тази програма в предвидения срок. Впоследствие задължението му да премине успешно посочената програма отпада, тъй като към въпросния момент е положил достатъчно усилия, за да я завърши. Това отпадане обаче не засяга задължението му да плати глобата и да погаси заема.

Той сезира нидерландските съдилища и нидерландският Държавен съвет решава да отправи до Съда преюдициални въпроси относно съвместимостта на нидерландската система с Директивата за международната закрила².

В решението си **Съдът констатира, че тази директива допуска, при определени условия, национална правна уредба, която задължава лицата, на които е предоставена международна закрила, да положат успешно изпит за проверка на интегрирането в обществото.**

В това отношение Съдът подчертава **значението на придобиването както на езикови познания, така и на знания за обществото на приемащата държава членка за подпомагане на интегрирането** на лицата, на които е предоставена международна закрила, в обществото на приемащата държава членка и за улесняване на достъпа им по-специално до трудовия пазар и до професионалното обучение. Освен това той отбелязва, че държавите членки разполагат с известна свобода на преценка в този контекст. Все пак необходимостта да се вземат предвид личните и много разнообразни обстоятелства на лицата, на които е предоставена международна закрила, се налага в още по-голяма степен с оглед на тяхната особена уязвимост, което именно обосновава предоставянето на тази закрила.

В този смисъл **особени лични обстоятелства, като възрастта, образованието, финансовото или здравословното състояние на съответното лице, трябва да бъдат взети предвид.** Освен това изискваните знания за успешно полагане на даден изпит за проверка на интегрирането в обществото трябва да са на основно равнище, без да се надхвърля необходимото за насърчаване на интегрирането и като се вземе предвид фактът, че засегнатите лица все още не са трайно установени в съответната държава членка. Накрая, всяко лице, на което е предоставена международна закрила, трябва да бъде освободено от задължението да положи успешно този изпит, ако успее да докаже, че вече е действително интегрирано.

При всяко положение неуспешното полагане на такъв изпит не може да се санкционира систематично с глоба. Такава санкция може да се налага само в изключителни случаи, като доказана и трайна липса на воля за интегриране. Освен това подобна глоба в никакъв случай не може да създава неразумна финансова тежест за съответното лице, предвид личното и семейното му положение.

В случая глобата, предвидена в нидерландската правна уредба, се прилага систематично и може да достигне 1 250 евро. Подобна мярка изглежда явно непропорционална спрямо набелязаната с тази правна уредба цел.

Освен това обстоятелството, че по принцип всички разходи за курсовете и изпитите по програмата за интегриране в обществото се възлагат на лицето, на което е предоставена международна закрила, опорочава целта за осигуряване на неговото действително интегриране в обществото на приемащата държава членка. С това задължение му се възлага неразумна тежест, която възпрепятства не само ефективния му достъп до програмата за интегриране в обществото, но и упражняването на останалите права и предимства, които то черпи от Директива 2011/95.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

² [Директива 2011/95/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.